

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De suscitatio[n]e seminis [et] modis discalciandi. capitulum. xv.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Deuteronomii

tu sicut de quibus alibi vel vix ad terminum successionum de quibus hic agit. Hebreus versus tradidit dicens. In gredi ecclesia dei esse de filiis Israhel ducere uxores et sic in se et in genere suo fieri de populo dei. Tamen si frustra vide pmissum est de eu nuchio: cum non possit ducere uxores sed nec si ille vellet uxores ducere de Israhel ob pecuniam vel hereditatem vel ob qualibet causam: ei non licet. Forte quia nisi soli manzerent nomina: ut non excluderent ab ecclesia spurius et nothus. Manzer autem prius est de scorto natu. Spurius de co-cubilia prospurcita incontinentie. Nothus qui de adulteria. Vide enim cum non sit verus de matrimonio filius sicut et nothas febres dicimus que vere certane aut homines evidenter non sunt aut. Manzer ergo non copulabitur filiis Israhel nec filius eius etiam de legitima nec nepos vix ad decimum successorem. Hic poterat intrare ecclesiam dei quia penitus extincta erat memoria antiquorum probij. Ecclesia non soli magisteres: sed et spuriatos excludit ab ordinibus. De hoc quod prohibiti sunt duo populi predicti itare Aliud dicit. quod in decima generatione poterat propter Ruth monogam genitum obeth. Sed quia generationes Ruth nescimus ab aera temporaneo mox ab dece numeravimus generationes usque ad matrimonium Ruth. Quia autem additum est in prohibitione in eternum: quod hoc quod ibide pmissum est debet exponi: scilicet nisi post decima generationem. Vnde quia dicit amonites et moabites: quod non mina sunt masculini generis: nec dicit amonites vel moabitae: de viris facta est prohibitorum non de mulieribus: quod forte nec mulieres occurrunt hebreis in deserto.

De prohibitione prostibuli
Capitulum. XXI.

Didit quoque
a Non erit meretrix nec scortatrix in Israhel. Non offeres mercedem pro stibuli: nec pecuniam carnis in domum domini tui: quia ut dicit Iosephus mercede pro coitu canis venatici vel custodis gregum non licet offeri: quia ex his quod de cormelia procedunt divinitas non delectatur. Item non fenerab pecuniam ad usuram: nec fruges: nec aliquid

aliud fratri tuo: sed alieno. Sed quod dictum est de fratre preceptum est: quod de alieno permisso. sicut et permisso fuit quod sequitur de libro bello repudiij. Ut apud quem uxor sua non inueniebat gratias propter aliquam feditatem que multimode proveniunt: scribebat quod non conveniebat cum ea: et causam ob quam displicebat ei mulier ne conueniret: et tradebat libellum in quo scripta erant hec mulieri ut coram sacerdotibus legeretur. Et cum iurasset verum esse quod scripsisset: licebat ut quis alij copulari. Quid si ingredieretur mulier ad alterum: qui iteret daret ei libellum repudiij: viro priori non licet bat eam recipere: quia abominabiliter fecerat eam coram domino. Modo pro nulla feditate excluditur uxor: nisi ob solam fornicationem: neque sic etiam licet eos migrare ad secundam vota. Tamquam quedam ecclesiastico modo introduxerunt de novo lepra: quia morbus serpens est et contagiosus. Itē: qui nup acceptus uxori non producebat ad bellum: nec ei quicquam necessitatis publice intungetur: ut uno anno letetur cum uxore sua. Potest autem intelligi annus iste nuptialis: non visualis decimū mensium tantum: tanta quæ numerū dicit annus luctus: quia mortuo viro non licet uxori tristire ad alium annū decimū menses: quod forte conceperit de primo et posset fieri dubium cui virorum ascribendus esset parvus. Item prohibuit quoque ne liberis ancillis ducenter uxores.

De plagiis quaz maior erat quadragenaria
Capitulum. XXII.

Terū si viderit

iudex reū dignū plagiis tantum: prōsternet eū coram se et faciet eū perberari. Pro mēsura: p̄tērē erit et plagiā: modis ita dūtata ut quadragenariū numerū non exceedat. Sic et penitentes excommunicatos plagiis cedimū: sicut numerū versuum aliquot psalmi: quē dū cedimū cantam. Iosephus dicit. xl. plagiis una minima habent publica verberandū. Liber autem hominē turpissimum erat penam hanc sustinere.

De fuscitatione seminis et modis discalcedandi
Capitulum. XXV

Item que sine fi

i līs a viro fuerit relicta: accipiet eā frater eius: et p̄mogenitū ex ea si filius fratri suo defuncto adnolabit: si filius fratri

l 2

Historia

defucti nō suū vocabit: et dimittet hereditat̄ successorez quē suscitabit. Q̄ si noluerit frāter recipere reliquā q̄ sibi debet et lege: inter pellabit m̄lter iudices in porta. Et accessito eo si accipe eā noluerit: m̄lter corā eis tollet calciamētū de pede eī, et spuit in faciē eius et dicens dom⁹ eius dominus discalciati opprobriū in israel. Alib⁹ legi⁹ q̄ ductur⁹ erat eā altius discalciabat illū fīm q̄ iohānes dixit. Hō sum dign⁹ soluere corrigā calciamētū eī. Qd̄ forte fiebat: si p̄sto erat ali⁹ ductur⁹ eā si frater repudiaret. Nūq̄ em̄ nullus ducit⁹ erat eā et tūc mulier discalciabat. Nūq̄ etiā frater nō interpellante muliere p̄fiebat iudicib⁹ se nolle habere eaz; et tu n̄c ipse leis p̄luz discalciabat. Vñ alibi legi⁹ q̄ nolēs suis citare semēfratris se discalciabat. Itē. Si mulier apprehēderit virillā alterius viri rīpā tis cū viro suo abscedes manū eī, nec flecte ris sup eā misericōdī alīq̄. Item. Hō habebis pondus et pondus, mensurā et mensuram id ē maiorē q̄ emas, minorē q̄ vendas. Hoc em̄ abominabile est dñs.

De semine agroꝝ. Capitulū. XVI.

Dcidit quoq;

a moyses de quibusdā p̄mis̄tio-
nib⁹ rerū diuersi generis cauez
dis dicēs. Hō seres vineā tuā
altero semie grani vel legumis, ne et semētis
q̄ semisti, et q̄ nascunt ex vinea paris sanctifi-
cent, ne sc̄z vñā decimā et singularez primiti-
tas des tanq̄ de uno agro: cū d̄ v̄tros fru-
ctu separatim danda sint, vel ne hac occasione
velles p̄mis̄las semētis vel vñi nō dare: q̄
s̄l nō sacrificat. Hā semētis p̄mo año: vinea
q̄to. Facta ergo altera lētificatiōe, forte pu-
tares sufficere ad vñi agri sacrificatoꝝ. Alia
līa habet. Ne pariter suffocent. Qd̄ videl
velle ioseph⁹ dicēs hāc cōmūnione p̄hibitā
esse, q̄ dissimiliū cōiunctiōe natura nō letat.
Itē. Hō arabis in boue simul et asino. Cui
sensum ponit ioseph⁹, bobus sc̄z tñ arandā
terrā eē vt noīe asinī q̄libet alia aialia exclu-
sa esse intelligam⁹. Hebrei tradūt ob hoc dī-
ctū, q̄ noluit dñs fuili iūmētō, i. asino regē
tumentorū copulari. Quatuor em̄ q̄si regia
anialia oñdit dñs ezechielet. Homo em̄ rex
oñm aialiu est: sub q̄ leo est rex ferarū, aquila
rex auū, bos rex iūmētorū. Quidā hebrei
pueril⁹ exponunt, q̄ sc̄z bos ruminat: puta-

ret asin⁹ ip̄m comedere: et fame afficeret et de-
ficeret. Itē. Hō indueris vestimēto qd̄ et li-
no lanaq̄ p̄terū est, q̄ vt dicit ioseph⁹, hec
vestis solis sacerdotib⁹ erat p̄cessa. Hoc vñ
q̄ adeo ob̄ernabāt iudei, vt nec pelles nec
aliquā laneā vestem nisi filo laneo colivat.
Tradūt q̄ ioseph⁹ iūmēta diuersi genez̄phi-
bīra cōmīseri, ne intūria hec trāsūret ad hos
m̄lines: vt peccidib⁹ cōmīseri licetū putarē,
multa em̄ in minorib⁹ p̄hibita dicit, ne ad
maiora p̄ simile fieret accessus,

De deletione amalechitarum,
Capitulū. XVII.

Recepit etiam

p dñs vt cū diuareni ī tra p̄missio-
nis: delerēt amalech de s̄b celo
q̄ ip̄is trāscuntib⁹ p̄ desertū plurimū nocue-
rūt. Extremos, agm̄is, confessos et leprosos
et semine fluētes, eos sc̄z q̄b nō erat fas igre-
di castra interficiētes. Et subdīc dñs huic
p̄cepto. Laue ne obliuiscar̄. Qd̄ q̄ trāsgrel-
sus est saul trāslatū est regnū a domo eius.
Itē, cū intraueris terrā promissionis tolles
de cunctis frigib⁹ tuis p̄mītias, et pones in
cartallo, vase sc̄z vīmīco, ib̄isq̄ ad locū quē
dñs elegerit. Et facta oblatione stans et i-
nueris altaris ḡrafages dō corā sacerdote, q̄
liberavit p̄iem tuū iacob a syro cū p̄sequēte,
sc̄z laban et filios eī, de egypto, et tandem de-
dit tibi terrā lacte et melle manantē. Hoc se-
mel facit qdā tradūt in ingressu terre, h̄is
gults ānis tradit ioseph⁹ bas gratiarūacio-
nes agēdas in sc̄no p̄phegia. Immo bis

In hūl̄ rei memos
in die, et vesp̄e et mas-
riā iudei etiā adhuc
ne iugiter testificans
ingressi synagoga co-
da s̄b eis dona del-
rum cantāt hūc psal-
mū. Bādic aīa mea
dño, in q̄ p̄timē bā-
bis altare dño de la-
pidib⁹ q̄s ferrū non
tetigit et offeres hostias dño: et scribes sup̄ la-
pides oīa p̄ba legis hūl̄ plane et lucide. Itē
postq̄ enumerauit moyses benedictōes ob-
seruātiū legē: et maledictōes trāsgressorū, in
fine maledictionū alt̄ p̄phetādo. Reducere
dñs classib⁹ ī egyptū ib̄i vēder̄ hostib⁹ tuis
in fuos et ancillas: et nō erit q̄ emat. Hec p̄-
phetia postea ip̄lera fuit qñ trāgīta iudei ei-
am, p̄ uno denario emebant. In alexandriā

